ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता पद पाठः (वाक्य सहित)

पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रइनः

Notes:

- 1. Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- 2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Version Notes

- 1. This version, 0.1 dt 31st May 2020, is the current version.
- 2. This Version replaces earlier version 0.0 dated 30th September 2019.
- 3. Errors found and reported till 30th April 2020 have been incorporated.
- 4. We have modified conventions, styles etc whereever necessary.

Table of Contents

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

पञ्चमं काण्डं 4

5.5पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः-वायव्यपश्चाद्यानं निरूपणं 4

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमं काण्डं

5.5 <u>पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः-वायव्यपश्चाद्यानं निरूपणं</u> TS 5.5.1.1

यदेकेन स७ स्थापयित यज्ञस्य संतत्या अविच्छेदायैन्द्राः पश्चो

ये मुष्करा यदैन्द्राः सन्तोऽग्निभ्य आलभ्यन्ते देवताभ्यः समदं

दधात्याग्नेयीस्त्रिष्टुभो याज्यानुवाक्याः कुर्याद् – यदाग्नेयीस्तेना

ऽऽ*ग्नेया यत् त्रिष्टुभस्तेनैन्द्राः समृद्ध्यै न देवताभ्यः समदं

दधाति वायवे नियुत्वते तूपरमा लभते तेजोऽग्नेर्वायुस्तेजस एष

आ लभ्यते तस्माद् – यद्रियङ् वायु – [] 1

TS 5.5.1.1 - Padam

यत् । एकेन । स ७ स्थापयतीति सं – स्थापयति । यज्ञस्य । सन्तत्या इति सं – तत्यै । अविच्छेदायेत्यवि – छेदाय । ऐन्द्राः । पशवः । ये । मुष्कराः । यत् । ऐन्द्राः । सन्तः । अग्निभ्य ्रा ॥ ॥ ॥ इत्यग्नि – भ्यः । आलभ्यन्त इत्या – लभ्यन्ते । देवताभ्यः । । ॥ समदमिति स – मदम् । दधाति । आग्नेयीः । त्रिष्टुभः । याज्यानुवाक्यां इति याज्या – अनुवाक्याः । कुर्यात् । यत् । आग्नेयीः । तेन । आग्नेयाः । यत् । त्रिष्टुभः । तेन । ऐन्द्राः । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । न । देवताभ्यः । समदमिति स – मदम् । दधाति । वायवे । नियुत्वत इति नि–युत्वते । तूपरम् । एति । लभते । तेजः । अग्नेः । वायुः । तेजसे । एषः । एति । लभ्यते । तस्मात् । यद्रियङ् । वायुः । 1 (50)

TS 5.5.1.2

वायुमती श्वेतवती याज्यानुवाक्ये भवतः सतेजस्त्वाय हिरण्यगर्भः समवर्तताग्र इत्याघारमा घारयति प्रजापतिर्वे हिरण्यगर्भः प्रजापतेरनुरूपत्वाय सर्वाणि वा एष रूपाणि पशूनां प्रत्या लभ्यते यच्छमश्रुणस्तत् [] 2

TS 5.5.1.2 - Padam

वाति । तद्रियङ् । अग्निः । दहति । स्वम् । एव । तत् । तेजः ।
अन्विति । एति । यत् । न । नियुत्वत इति नि – युत्वते । स्यात् ।
उदिति । माद्येत् । यजमानः । नियुत्वत इति नि – युत्वते । भवति ।
यजमानस्य । अनुन्मादायेत्यनुत् – मादाय । वायुमती इति
वायु – मती । श्चेतवती इति श्चेत – वती । याज्यानुवाक्ये इति
याज्या – अनुवाक्ये । भवतः । सतेजस्त्वायेति सतेजः – त्वाय ।
हिरण्यगर्भ इति हिरण्य – गर्भः । समिति । अवर्तत । अग्ने । इति ।
आधारमित्या – धारम् । एति । धारयति । प्रजापतिरिति प्रजा–पतिः ।
वै । हिरण्यगर्भ इति हिरण्य – गर्भः । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः ।

अनुरूपत्वायेत्यनुरूप – त्वाय । सर्वाणि । वै । एषः । रूपाणि । पृश्वाम् । प्रति । एति । लभ्यते । यत् । रमश्रुणः । तत् । 2 (50)

TS 5.5.1.3

पुरुषाणा ए रूपं यत् तूपरस्तदश्चीनां यदन्यतोदन् तद्-गवां यदव्या इव शाफास्तदवीनां यदजस्तदजानां वायुर्वे पशूनां प्रियं धाम यद्-वायव्यो भवत्येतमेवैनमभि संजानानाः पशव उप तिष्ठन्ते वायव्यः कार्या(3)ः प्राजापत्या(3) इत्याहु-र्यद्-वायव्यं कुर्यात् प्रजापतेरियाद्यत् प्राजापत्यं कुर्याद्-वायो – [] 3

TS 5.5.1.3 - Padam

पुरुषाणाम् । रूपम् । यत् । तूपरः । तत् । अश्वानाम् । यत् । अन्यतोद्दिन्नत्यन्यतः – दृन्न् । तत् । गवाम् । यत् । अव्याः । इव । शृष्णाः । तत् । अवीनाम् । यत् । अजः । तत् । अजानाम् । वायुः । वै । पृशूनाम् । प्रियम् । धाम । यत् । वायव्यः । भवति । एतम् । एव । एनम् । अभीति । सञ्जानाना इति सं – जानानाः । पृश्चवः । उपेति । तिष्ठन्ते । वायव्यः । कार्या(3)ः ।

प्राजापत्या(3) इति प्राजा – पत्या(3)ः । इति । आहुः । यत् ।

ा । ।
वायव्यम् । कुर्यात् । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । इयात् । यत् ।
प्राजापत्यमिति प्राजा – पत्यम् । कुर्यात् । वायोः । 3 (50)

TS 5.5.1.4

-रियाद्-यद्-वायव्यः प्रभुर्भवित तेन वायोर्नेति यत् प्राजापत्यः पुरोडाशो भवित तेन प्राजापतेर्नेति यद् द्वादशकपालस्तेन विश्वानरान्नैत्याग्ना वैष्णवमेकादशकपालं निर्वपित दिक्षिष्यमाणोऽग्निः सर्वा देवता विष्णुर्यज्ञो देवताश्चैव यज्ञं चाऽऽ* रभतेऽग्निरवमो देवतानां विष्णुः प्रमो यदाग्ना-वैष्णव-मेकादशकपालं निर्वपित विष्णुः प्रमो यदाग्ना-वैष्णव-मेकादशकपालं निर्वपित विष्णुः प्रमो यदाग्ना-वैष्णव-मेकादशकपालं निर्वपित विष्णुः प्रमो यदाग्ना-वैष्णव-मेकादशकपालं निर्वपित विष्णुः प्रमो विष्णुः प्रमा विष्णुः प्रमो विष्णुः प्रमो विष्णुः प्रमा विष्णुः प्रमो विष्णुः प्रमो विष्णुः प्रमो विष्णुः प्रमो विष्णुः प्रमा विष्ण

TS 5.5.1.4 - Padam

इयात्। यत्। वायव्यः। प्रज्ञः। भवति। तेन । वायोः। न। एति।
यत्। प्राजापत्य इति प्राजा – पत्यः। पुरोडाञ्ञः। भवति। तेन।
प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः। न। एति। यत्।
प्राच्यात्। वश्यानरात्। न। एति। यत्।
द्वादशकपाल इति द्वादश – कपालः। तेन। वश्यानरात्। न। एति।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

आग्नावैष्णवमित्याग्ना – वैष्णवम् । एकादशकपालमित्येकादश– कपालम् । निरिति । वपति । दीक्षिष्यमाणः । अग्निः । सर्वाः । रभते । अग्निः । अवमः । देवतानाम् । विष्णुः । परमः । यत् । आग्नावैष्णवमित्याग्ना – वैष्णवम् । एकादशकपालमित्येकादश-कपालम् । निर्वपतीति निः – वपति । ॥ देवताः । **4 (50)** TS 5.5.1.5 एवोभयतः परिगृह्य यजमानोऽव रुन्धे पुरोडाञ्चेन वै देवा अमुष्मिन् ँलोक आद्र्धनुवन् चरुणाऽस्मिन् यः कामयेताऽमुष्मिन् ँलोक म्बद्धनुयामिति स पुरोडाशं कुर्वीताऽमुष्मिन्नेव लोक ऋद्ध्नोति यदष्टाकपालस्तेनाऽऽ*ग्नेयो यत् त्रिकपालस्तेन वैष्णवः समृद्ध्यै यः कामयेतास्मिन् लोक ऋद्ध्नुयामिति स चरुं कुर्वीताग्नेर्घृतं ्॥ ॥ विष्णोस्तण्डुला-स्तस्मा-[] **5**

TS 5.5.1.5 - Padam

एव । उभयतः । परिगृह्योति परि-गृह्य । यजमानः । अवेति । रुन्धे ।

पुरोडाशेन । वै । देवाः । अमुष्मिन्न् । लोके । आद्र्ध्नुवन्न् । चरुणा ।

अस्मिन्न् । यः । कामयेत । अमुष्मिन्न् । लोके । ऋद्ध्नुयाम् । इति ।

सः । पुरोडाशम् । कुर्वीत । अमुष्मिन्न् । एव । लोके । ऋद्ध्नोति ।

यत् । अष्टाकपाल इत्यष्टा – कपालः । तेन । आग्नेयः । यत् ।

त्रिकपाल इति त्रि – कपालः । तेन । वैष्णवः । समृद्ध्या इति

सं – ऋद्ध्यै । यः । कामयेत । अस्मिन्न् । लोके । ऋद्ध्नुयाम् ।

इति । सः । चरुम् । कुर्वीत । अग्नेः । घृतम् । विष्णोः । तण्डुलाः ।

गतस्मात् । 5 (50)

TS 5.5.1.6

-च्यरः कार्योऽस्मिन्नेव लोक ऋद्ध्नोत्यादित्यो भवती यं वा अदितिरस्यामेव प्रति तिष्ठत्यथो अस्यामेवाधि यज्ञं तनुते यो वै । । । । । । । संवथ्सरमुख्य-मभृत्वाऽग्निं चिनुते यथा सामि गर्भोऽवपद्यते तादृगेव

TS 5.5.1.6 - Padam

चरुः । कार्यः । अस्मिन्न् । एव । लोके । ऋद्ध्नोति । आदित्यः ।
भवति । इयम् । वै । अदितिः । अस्याम् । एव । प्रतीति । तिष्ठति ।
अथो इति । अस्याम् । एव । अधीति । यज्ञम् । तनुते । यः । वै ।
साँवथ्सरमिति सां – वथ्सरम् । उख्यम् । अभृत्वा । अग्निम् ।
चिनुते । यथा । सामि । गर्भः । अवपद्यत इत्यव – पद्यते । तादृक् ।
एव । तत् । आर्तिम् । एति । ऋच्छेत् । वैश्वानरम् ।

एव । तत् । आर्तिम् । एति । ऋच्छेत् । वैश्वानरम् ।

द्यादशकपालमिति द्वादश – कपालम् । पुरस्तात् । निरिति । वपेत् ।
साँवथ्सर इति सां – वथ्सरः । वै । अग्निः । वैश्वानरः । यथा ।
साँवथ्सरमिति सां – वथ्सरम् । आप्त्वा । 6 (50)

TS 5.5.1.7

काल आगते विजायत एवमेव संवथ्सरमाप्त्वा काल आगतेऽग्निं - ॥ चिनुते नाऽऽ*र्तिमार्च्छत्येषा वा अग्नेः प्रिया तनूर्यद्–वैश्वानरः

प्रियामेवास्य तनुवमव रुन्धे त्रीण्येतानि ह्वी एषि भवन्ति त्रयं इमे लोका एषां लोकाना ए रोहाय ॥ 7

TS 5.5.1.7 - Padam

काले । आगत इत्या – गते । विजायत इति वि – जायते । एवम् ।

एव । स्ंवथ्सरमिति सं – वथ्सरम् । आप्त्वा । काले । आगत

इत्या – गते । अग्निम् । चिनुते । न । आर्तिम् । एति । ऋच्छति ।

एषा । वै । अग्नेः । प्रिया । तनूः । यत् । वैश्वानरः । प्रियाम् । एव ।

अस्य । तनुवम् । अवेति । रुन्धे । त्रीणि । एतानि । हवी एषि ।

भवन्ति । त्रयः । इमे । लोकाः । एषाम् । लोकानाम् ।

गेराहाय ॥ ७ (उत्त) (यद्रियङ् वायु – र्यच्छमश्रुणस्तद् – वायो –

निर्वपति देवता – स्तस्मा – दाप्त्वा – ऽष्टात्रिण्ठाच्च) (२१)

TS 5.5.2.1

चित्यत्वं य एवं विद्वानिगं चिनुत ऋद्ध्नोत्येव कस्मै कम्गिश्चीयत् -इत्याहुरग्निवा – [] 8

TS 5.5.2.1 - Padam

प्रजापितिरिति प्रजा – पितः । प्रजा इति प्र – जाः । सृष्ट्वा । प्रेणा । अनु । प्रेति । अविशत् । ताभ्यः । पुनः । संभिवतुमिति — सं – भिवतुम् । न । अशक्तोत् । सः । अब्रवीत् । ऋद्ध्नवत् । इत् । सः । यः । मा । इतः । पुनः । संचिनवदिति सं – चिनवत् । इति । तम् । देवाः । समिति । अचिन्वन्न् । ततः । वै । ते । आद्ध्र्ववन्न् । यत् । समिति । अचिन्वन्न् । ततः । वै । ते । आद्ध्र्वन्त्र् । यत् । समिति चित्य – त्वम् । यः । एवम् । विद्वान् । अग्निम् । चिनुते । ऋद्ध्नोति । एव । कस्मै । कम् । अग्निः । चीयते । इति । आहुः । अग्निवानित्यग्नि – वान् । 8 (50)

TS 5.5.2.2

-नसानीति वा अग्निश्चीयते ऽग्निवानेव भवति कस्मै कम्गिश्चीयत इत्याहुर्देवा मा वेद्रिति वा अग्निश्चीयते विदुरेनं देवाः कस्मै

कमिनश्चीयत इत्याहुर्गृह्यसानीति वा अग्निश्चीयते गृह्येव भवति व कस्मै कमिनश्चीयत इत्याहुः पशुमानसानीति वा अग्नि [] 9

TS 5.5.2.2 - Padam

TS 5.5.2.3

-श्रीयते पशुमानेव भवति कस्मै कमग्निश्चीयत इत्याहुः सप्त मा पुरुषा उप जीवानिति वा अग्निश्चीयते त्रयः प्राञ्चस्त्रयः प्रत्यञ्च आत्मा सप्तम एतावन्त एवैनममुष्मिन् लोक उप जीवन्ति

TS 5.5.2.3 - Padam

चीयते । पशुमानिति पशु – मान् । एव । भवति । कस्मै । कम् ।
अग्निः । चीयते । इति । आहुः । सप्त । मा । पुरुषाः । उपेति ।
जीवान् । इति । वै । अग्निः । चीयते । त्रयः । प्राञ्चः । त्रयः ।
प्रत्यञ्चः । आत्मा । सप्तमः । एतावन्तः । एव । एनम् । अमुष्मिन्त् ।
लोके । उपेति । जीवन्ति । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । अग्निम् ।
अचिकीषत । तम् । पृथिवी । अब्रवीत् । न । मयि । अग्निम् ।
चेष्यसे । अतीति । मा । धक्ष्यति । सा । त्वा ।
जीतदह्यमानेत्यति – दह्यमाना । वीति । धविष्ये । 10 (50)

TS 5.5.2.4

यत् प्रत्यग्निं चिन्वीत तद्भि मृशेत् प्रजापतिस्त्वा सादयतु तया । वेवतयाऽङ्गिरस्वद् धुवा सीदे- [] 11

TS 5.5.2.4 - Padam

सः । पापीयान् । भविष्यसि । इति । सः । अब्रवीत् । तथा । वै ।
अहम् । करिष्यामि । यथा । त्वा । न । अतिधक्ष्यतीत्यति – धक्ष्यति ।
इति । सः । इमाम् । अभीति । अमृशत् । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः ।
त्वा । सादयतु । तया । देवतया । अङ्गिरस्वत् । ध्रुवा । सीद । इति ।
इमाम् । एव । इष्टकाम् । कृत्वा । उपेति । अधत्त ।
अनितदाहायेत्यनित – दाहाय । यत् । प्रतीति । अग्निम् । चिन्वीत ।
तत् । अभीति । मृशेत् । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । त्वा । सादयतु ।
तत् । अभीति । मृशेत् । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । त्वा । सादयतु ।
तया । देवतया । अङ्गिरस्वत् । ध्रुवा । सीद । 11 (50)

TS 5.5.2.5

-तीमामेवेष्टकां कृत्वोप धत्तेऽनितदाहाय प्रजापितरकामयत प्रजायेयेति स एतमुख्यमपञ्चत् त्र संवथ्सरमिबिभस्ततो वै प्रजायत तस्माथ् संवथ्सरं भार्यः प्रैव जायते तं वसवोऽबुवन्

प्र त्वमजिनिष्ठा वयं प्रजायामहा इति तं वसुभ्यः प्रायच्छत् तं ॥ त्रीण्यहान्यबिभरुस्तेन – [] 12

TS 5.5.2.5 - Padam

इति । इमाम् । एव । इष्टकाम् । कृत्वा । उपेति । धत्ते । अनितदाहायेत्यनित – दाहाय । प्रजापितिरिति प्रजा – पितः । अकामयत । प्रेति । जायेय । इति । सः । एतम् । उख्यम् । अपञ्यत् । तम् । स्वथ्सरिमिति सं – वथ्सरम् । अबिभः । ततः । वै । सः । प्रेति । अजायत । तस्मात् । स्वथ्सरिमिति सं –वथ्सरम् । भार्यः । प्रेति । एव । जायते । तम् । वसवः । अबुवन्न् । प्रेति । न्यम् । प्रेति । जायामहै । इति । तम् । वस्पुभ्य इति वसु – भ्यः । प्रेति । अयच्छत् । तम् । न्नि । अबिभरः । तेन । 12 (50)

TS 5.5.2.6

TS 5.5.2.6 - Padam

त्रीणि । च । शतानि । असृजन्त । त्रयस्त्रिण्शतमिति ा । त्रयः - त्रिण्शतम् । च । तस्मात् । त्र्यहमिति त्रि - अहम् । भार्यः । प्रेति । एव । जायते । तान् । रुद्राः । अब्रुवन्न् । प्रेति । यूयम् । अजनिढ्वम् । वयम् । प्रेति । जायामहै । इति । तम् । रुद्रेभ्यः । प्रेति । अयच्छन्न् । तम् । षट् । अहानि । अबिभरुः । तेन । त्रीणि । च । शतानि । असृजन्त । त्रयस्त्रिण्शतमिति त्रयः – त्रिण्शतम् । च । तस्मात् । षडहमितिं षट् - अहम्। भार्यः। प्रेतिं। एव। जायते। तान्। आदित्याः । अब्रुवन्न् । प्रेति । यूयम् । अजनिद्वम् । वयम् । 13 (50)

TS 5.5.2.7 प्र जायामहा इति तमादित्येभ्यः प्रायच्छन् तं द्वादशाहान्यबिभरुस्तेन ा । । । त्रीणि च शतान्यसृजन्त त्रयस्त्रिण्शतं च तस्माद् द्वादशाहं भार्यः प्रैव जायते तेन वै ते सहस्रमसृजन्तोखा एं सहस्रतमीं य एवमुख्य ् साहस्रं वैद प्र सहस्रं पशूनाप्नोति ॥ 14 **TS 5.5.2.7 - Padam** प्रेति । जायामहै । इति । तम् । आदित्येभ्यः । प्रेति । अयच्छन्न । तम् । द्वादश । अहानि । अबिभरुः । तेन । त्रीणि । च । शतानि । ा । असृजन्त । त्रयस्त्रिण्शतमिति त्रयः – त्रिण्शतम् । च । तस्मात् । द्वादशाहमिति द्वादश – अहम्। भार्यः। प्रेति। एव। जायते। तेन। वै। ते। सहस्रम्। असृजन्त। उखाम्। सहस्रतमीमिति सहस्र – तमीम्। यः। एवम्। उख्यम्। साहस्रम्। वेद। प्रेति। सहस्रम् । पशून् । आप्नोति ॥ 14 (40)

(अग्निवान् - पशुमानसानीति वा अग्नि - र्द्धविष्ये - मृशेत् प्रजापतिस्त्वा सादयतु तया देवतयाऽङ्गिरस्व ध्रुवा सीद - तेन -। । । । । । तानादित्या अब्रुवन् प्र यूयमजनिद्वं वयं - चत्वारिण्शच्च) (A2) TS 5.5.3.1

यजुषा वा एषा क्रियते यजुषा पच्यते यजुषा वि मुच्यते यदुखा
सा वा एषैतर्.हि यातयाम्नी सा न पुनः प्रयुज्येत्याहुरग्ने युक्ष्वा
हि ये तव युक्ष्वा हि देवहूतमा इत्युखायां जुहोति तेनैवैनां पुनः
प्रयुङ्को तेनायातयाम्नी यो वा अग्निं योग आगते युनिक युङ्को

युञ्जानेष्वग्ने – [] 15

TS 5.5.3.1 - Padam

यजुषा । वै । एषा । क्रियते । यजुषा । पच्यते । यजुषा । वीति ।

मुच्यते । यत् । उखा । सा । वै । एषा । एतर्.हि । यातयाम्नीति

यात – याम्नी । सा । न । पुनः । प्रयुज्येति प्र – युज्या । इति ।

आहुः । अग्ने । युक्ष्व । हि । ये । तव । युक्ष्व । हि । देवहूतमानिति

देव – हूतमान् । इति । उखायाम् । जुहोति । तेन । एव । एनाम् ।

पुनः । प्रेति । युङ्के । तेन । अयातयाम्नीत्ययात – याम्नी । यः । वै ।

गा ।

अग्निम् । योगे । आगत इत्या – गते । युनक्ति । युङ्के । युञ्जानेषु ।

गा ।

अग्ने । 15 (50)

TS 5.5.3.2

TS 5.5.3.2 - Padam

युक्ष्व । हि । ये । तव । युक्ष्व । हि । देवहूतमानिति देव — हूतमान् । इति । आह । एषः । वै । अग्नेः । योगः । तेन । एव । एनम् । इति । आह । युङ्गे । युङ्गोनेषु । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म — वादिनः । वदन्ति । न्यङ् । अग्निः । चेतव्या(3)ः । वदन्ति । न्यङ् । अग्निः । चेतव्या(3)ः । उत्ताना(3) इत्युत् — ताना(3)ः । इति । वयसाम् । वै । एषः ।

प्रतिमयेति प्रति – मया । चीयते । यत् । अग्निः । यत् । न्यञ्चम् । चिनुयात् । पृष्टितः । एनम् । आहुतय इत्या – हुतयः । ऋच्छेयुः । यत् । उत्तानमित्युत्–तानम् । न । पतितुम् । शक्नुयात् । । असुवर्ग्य इत्यसुवः–ग्यः । अस्य । स्यात् । प्राचीनम् । उत्तानमित्युत्–तानम् । 16 (50)

TS 5.5.3.3

पुरुषशीर षमुप दधाति मुखत एवैनमाह तय ऋच्छन्ति नोतानं चिनुते सुवर्ग्याऽस्य भवति सौर्या जुहोति चक्षुरेवास्मिन् प्रति दधाति हिर्जुहोति हे हि चक्षुषी समान्या जुहोति समान् हि चक्षुः समृद्ध्यै देवासुराः संयता आसन् ते वामं वसु सं न्यदधत तहेवा वामभृताऽवृञ्जत तह्यामभृतो वामभृत्वं यद्यमभृत () मुपदधाति वाममेव तया वसु यजमानो भ्रातृव्यस्य वृङ्के हिरण्यमूद्ध्नी भवति ज्योतिर्वे हिरण्यं ज्योतिर्वामं ज्योतिर्वेवास्य ज्योतिर्वामं वृङ्के हिरण्यमूद्ध्नी हिरण्यं ज्योतिर्वामं ज्योतिर्वामं वृङ्के हिरण्यमूद्ध्नी विवास्य ज्योतिर्वामं वृङ्के हिरण्यमूद्ध्नी विवास्य ज्योतिर्वामं वृङ्के हिरण्यम् द्ध्नी विवास्य ज्योतिर्वामं वृङ्के विवास्य ज्योतिर्वामं विवास्य ज्योतिर्वामं वृङ्के विवास्य ज्योतिर्वामं विवास्य व

TS 5.5.3.3 - Padam

पुरुषशीर्.षमिति पुरुष-शीर्.षम् । उपेति । दधाति । मुखतः । एव । एनम् । आहुतय इत्या – हुतयः । ऋच्छन्ति । न । उत्तानमित्युत् – तानम् । चिनुते । सुवर्ग्य इति सुवः – ग्यः । अस्य । भवति । सौर्या । जुहोति । चक्षुः । एव । अस्मिन्न् । प्रतीति । दधाति । द्विः । जुहोति । द्वे इति । हि । चक्षुंषी इति । समान्या । जुहोति । समानम् । हि । चक्षुः । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । देवासुरा इति देव – असुराः । सँयता इति सं – यत्ताः । आसन्न् । ते । वामम् । वसुं । सम् । नीति । अद्धत । तत् । देवाः । वामभृतेति वाम – भृता । अवृञ्जत । तत् । वामभृत इति वाम – भृतः । वामभृत्वमिति वामभृत् – त्वम् । यत् । वामभृतमिति वाम – भृतम् () । उपद्धातीत्युप – द्धाति । वामम् । एव । तया । वसु । यजमानः । भ्रातृव्यस्य । वृङ्के । हिरण्यमूद्ध्नीति हिरण्य – मूद्ध्नी । भवति ।

ज्योतिः । वै । हिरण्यम् । ज्योतिः । वामम् । ज्योतिषा । एव ।
अस्य । ज्योतिः । वामम् । वृङ्के । द्वियजुरिति द्वि-यजुः । भवति ।
प्रतिष्ठित्या इति प्रति-स्थित्यै ॥ 17 (74) (युञ्जानेष्वग्ने प्राचीनमुत्तानं - वामभृतं - चतुर्वि ्शतिश्च) (A3)

TS 5.5.4.1

आपो वर्रणस्य पत्नय आसन् ता अग्निरभ्यद्ध्यायत् ताः
समभवत् तस्य रेतः पराऽपतत् तदियमभवद्यद् द्वितीयं पराऽपतत्
तदसावभवदियं वै विराडसौ स्वराङ् यद्–विराजावुपदधातीमे

एवोप धत्ते यद्वा असौ रेतः सिञ्चित तदस्यां प्रति तिष्ठति तत्
प्र जायते ता ओषधयो – [] 18

TS 5.5.4.1 - Padam

विराडिति वि – राट्। असौ। स्वराडिति स्व – राट्। यत्। विराजाविति वि – राजौ। उपदधातीत्युप–दधाति। इमे इति। एव। उपेति। धत्ते। यत्। वै। असौ। रेतः। सिञ्चिति। तत्। अस्याम्। प्रतीति। तिष्ठिति। तत्। प्रेति। जायते। ताः। ओषधयः। 18 (50)

TS 5.5.4.2

वीरुधो भवन्ति ता अग्निरित्ति य एवं वैद प्रैव जायतेऽन्नादो भविति । यो रेतस्वी स्यात् प्रथमायां तस्य चित्यामुभे उप दद्ध्यादिमे एवास्मै समीची रेतः सिञ्चतो यः सिकरेताः स्यात् प्रथमायां तस्य चित्यामन्याम् दद्ध्यादुत्तमायामन्या ए रेत एवास्य । सिक्तमाभ्यामुभयतः परि गृह्णाति संवध्सरं न क – [] 19

TS 5.5.4.2 - Padam

वीरुधः । भवन्ति । ताः । अग्निः । अति । यः । एवम् । वेदं ।
प्रेति । एव । जायते । अन्नाद इत्यन्न – अदः । भवति । यः ।
पेतस्वी । स्यात् । प्रथमायाम् । तस्य । चित्याम् । उभे इति । उपेति ।
दद्ध्यात् । इमे इति । एव । अस्मै । समीची इति । रेतः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

TS 5.5.4.3

ञ्चन प्रत्यवरोहेन्न हीमे कञ्चन प्रत्यवरोहतस्तदेनयोर्वतं
यो वा अप शीर्.षाणमग्निं चिनुतेऽपशीर्.षाऽमुष्मिन् लोके भवति
यः सशीर्.षाणं चिनुते सशीर्.षा ऽमुष्मिन् लोके भवति चित्तिं
जुहोमि मनसा घृतेन यथा देवा इहाऽऽ*गमन् वीतिहोत्रा ऋतावृधः
समुद्रस्य वयुनस्य पत्मन् जुहोमि विश्वकर्मणे विश्वाऽहाऽमर्त्य ्
हिविरिति स्वयमातृण्णामुपधाय जुहोत्ये – [] 20

TS 5.5.4.3 - Padam

चन । प्रत्यवरोहेदिति प्रति – अवरोहेत् । न । हि । इमे इति । कम् । – – । चन । प्रत्यवरोहत इति प्रति – अवरोहतः । तत् । एनयोः । व्रतम् ।

यः । वै । अपेशीर्.षाणमित्यपं – शीर्.षाणम् । अग्निम् । चिनुते । अपञ्चीर्.षेत्यप – ञीर्.षा । अमुष्मिन्न् । लोके । भवति । यः । सशीर.षाणमिति स – शीर.षाणम् । चिनुते । सशीर.षेति स – शीर्.षा । अमुष्मिन्न् । लोके । भवति । चित्तिम् । जुहोमि । मनसा । घृतेन । यथा । देवाः । इह । आगमन्नित्या – गमन्न् । वीतिहोत्रा इति वीति – होत्राः । ऋतावृध इत्यृत – वृधः । समुद्रस्य । वयुनस्य । पत्मन्न् । जुहोमि । विश्वकर्मण इति ॥ ॥ । विश्व – कर्मणे । विश्वा । अहा । अमर्त्यम् । हविः । इति । स्वयमातृण्णामिति स्वयं – आतृण्णाम् । उपधायेत्युप – धाय । जुहोति । 20 (50)

TS 5.5.4.4

TS 5.5.4.4 - Padam

एतत् । वै । अग्नेः । शिरः । सशीर्षणमिति स – शीर्षणम् ।

एव । अग्निम् । चिनुते । सशीर्षेति स – शीर्षा । अमुष्मिन्न् ।

लोके । भवति । यः । एवम् । वेद । सुवर्गायेति सुवः – गाय । वै ।

एषः । लोकाय । चीयते । यत् । अग्निः । तस्य । यत् ।

उपधापूर्वमित्ययथा – पूर्वम् । क्रियते । असुवर्ग्यमित्यसुवः – ग्यम् ।

अस्य । तत् । सुवर्ग्य इति सुवः – ग्यः । अग्निः । चितिम् ।

उपधायेत्युप – धाय । अभीति । मृशेत् । चितिम् । अचित्तम् ।

चिनवत् । वीति । विद्वान् । पृष्ठा । इव । वीता । वृजिना । च ।

मर्तान् । ग्रये । च । नः । स्वपत्यायेति सु – अपत्याय () । देव ।

दितिम् । च । रास्वं । अदितिम् । उरुष्य । इति । यथापूर्वमिति यथा – पूर्वम् । एव । एनाम् । उपेति । धत्ते । प्राञ्चम् । एनम् । चिनुते । सुवर्ग्य इति सुवः – ग्यः । अस्य । भवति ॥ 21 (68) (ओषधयः - कं - जुहोति - स्वपत्याया - ष्टादश च) (४४)

TS 5.5.5.1

विश्वकर्मा दिशां पतिः स नः पशून् पातु सोऽस्मान् पातु तस्मै नमः प्रजापती रुद्रो वरुणो अग्निर्दिशां पतिः स नः पशून् पातु सोऽस्मान् पातु तस्मै नम एता वै देवता एतेषां पशूना-मधिपतय-स्ताभ्यो वा एष आ वृश्यते यः पशुशीर्.षाण्युप दधाति हिरण्येष्टका उप दधात्येताभ्य एव देवताभ्यो नमस्करोति ब्रह्मवादिनो – [] 22

TS 5.5.5.1 - Padam

विश्वकर्मेति विश्व – कर्मा । दिशाम् । पतिः । सः । नः । पशून् । पातु । सः । अस्मान् । पातु । तस्मै । नमः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । रुद्रः । वरुणः । अग्निः । दिशाम् । पतिः । सः । नः । पशून् । पातु । सः । अस्मान् । पातु । तस्मै । नमः । एताः ।

वै । देवताः । एतेषाम् । पशूनाम् । अधिपतय इत्यधि – पतयः । ताभ्यः । वै । एषः । एति । वृश्च्यते । यः । पशुश्चीर् षाणीति । पशु – शीर् षाणि । उपदधातीत्युप – दधाति । हिरण्येष्टका इति । हिरण्य – इष्टकाः । उपेति । दधाति । एताभ्यः । एव । देवताभ्यः । नमः । करोति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । 22 (50)

TS 5.5.5.2

वदन्त्यग्नौ ग्राम्यान् प्रजून् प्र देधाति शुचाऽऽरण्यानपंयित किं तत् उच्छिण्षतीति यद्धिरण्येष्टका उपदधात्यमृतं वै हिरण्यममृतेनैव ग्राम्येभ्यः प्रजुभ्यो भेषजं करोति नैनान् हिनस्ति प्राणो वै प्रथमा स्वयमातृण्णा व्यानो द्वितीयाऽपानस्तृतीयाऽनु प्राऽ*ण्यात् प्रथमाण् स्वयमातृण्णामुपधाय प्राणेनैव प्राणण् समद्र्धयति

TS 5.5.5.2 - Padam

यत् । हिरण्येष्टका इति हिरण्य – इष्टकाः । उपद्धातीत्युप–द्धाति ।

अमृतम् । वै । हिरण्यम् । अमृतेन । एव । ग्राम्येभ्यः । पृशुभ्य इति

पशु – भ्यः । भेषजम् । करोति । न । एनान् । हिनस्ति । प्राण इति

प्र – अनः । वै । प्रथमा । स्वयमातृण्णेति स्वयं – आतृण्णा । व्यान

इति वि – अनः । द्वितीया । अपान इत्यप–अनः । तृतीया । अनु ।

प्रेति । अन्यात् । प्रथमाम् । स्वयमातृण्णामिति स्वयं – आतृण्णाम् ।

उपधायेत्युप – धाय । प्राणेनेति प्र – अनेन । एव । प्राणमिति

प्र – अनम् । समिति । अद्र्धयित । वीति । अन्यात् । 23 (50)

TS 5.5.5.3

द्वितीयामुपधाय व्यानेनैव व्यान ए समद्र्धयत्यपान् यातृतीयामुपधाया— पानेनैवापान ए समद्र्धयत्यथो प्राणैरेवैन ए समिन्धे भूर्भुवः सुविरिति स्वयमातृण्णा उप द्वातीमे वै लोकाः स्वयमातृण्णा एताभिः खलुवै । । । व्याहृतीभिः प्रजापतिः प्रा*ऽजायत् यदेताभिर्व्याहृतीभिः स्वयमातृण्णा । । उपद्धातीमानेव लोकानुपधायैषु— [] 24

TS 5.5.5.3 - Padam

॥ । । । । । । । । । । । । द्वितीयाम् । उपधायेत्युप – धाय । व्यानेनेति वि – अनेन । एव । व्यानमिति वि – अनम् । समिति । अद्र्धयति । अपेति । अन्यात् । तृतीयाम् । उपधायेत्युप – धाय । अपानेनेत्यप – अनेन । एव । अपानमित्यप – अनम् । समिति । अद्धयति । अथो इति । प्राणैरिति प्र – अनैः । एव । एनम् । समिति । इन्धे । भूः । भुवः । सुवः । इति । स्वयमातृण्णा इति स्वयं-आतृण्णाः । उपेति । दधाति । इमे । वै । लोकाः । स्वयमातृण्णा इति स्वयं-आतृण्णाः । एताभिः । खलुं । वै । व्याहृतीभिरिति व्याहृति – भिः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्रेति । अजायत । यत् । एताभिः । व्याहृतीभिरिति व्याहृति – भिः । स्वयमातृण्णा इति स्वयं – आतृण्णाः । उपदधातीत्युप – दधाति । इमान् । एव । लोकान् । उपधायेत्युप – धायं । एषु । 24 (50)

TS 5.5.5.4 ा । । । । । लोकेष्वधि प्रजायते प्राणाय व्यानायापानाय वाचे त्वा चक्षुषे त्वा तया देवतयाऽङ्गिरस्वद् ध्रुवा सीदाग्निना वै देवाः स्वगं ँलोकमंजिगा एसन् तेन पतितुं नाशंक्नुवन् त एताश्चतस्रः स्वयमातृण्णा अपञ्यन् ता दिक्षूपादधत तेन सर्वतश्रक्षुषा सुवर्गं तदग्निना यजमानः () सुवर्गं ँलोकमेति ॥ 25 TS 5.5.5.4 - Padam लोकेषु । अधि । प्रेति । जायते । प्राणायेति प्र – अनाय । व्यानायेति वि – अनाय । अपानायेत्यप – अनाय । वाचे । त्वा । । । चक्षुषे । त्वा । तया । देवतया । अङ्गिरस्वत् । ध्रुवा । सीद । अग्निना । वै । देवाः । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् । अजिगा एसन्न् । तेन । पतितुम् । न । अशक्नुवन्न् । ते । एताः । चतस्रः । स्वयमातृण्णा इति स्वयं – आतृण्णाः । अपञ्यन् ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

ताः । दिक्षु । उपेति । अदधत । तेन । सर्वतश्रक्षुषेति सर्वतः – चक्षुषा । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् । आयन्न् । यत् । चतस्रः । स्वयमातृण्णा इति स्वयं – आतृण्णाः । दिक्षु । उपदधातीत्युप – दधाति । सर्वतश्चक्षुषेति सर्वतः – चक्षुषा । एव । तत् । अग्निना । यजमानः () । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम्। एति ॥ 25 (53) (ब्रह्मवादिनो – व्यन्या – देषु – यजमान – स्त्रीणि च) (A5) TS 5.5.6.1 अग्न आ याहि वीतय इत्याहा—ह्नतैवैन—मग्निं दूतं वृणीमह इत्याह हूत्वैवैनं वृणीते अग्निनाअग्नः समिद्ध्यत इत्याह समिन्ध एवैनमग्निर्वृत्राणि जङ्घनदित्याह समिद्ध एवास्मिन्निन्द्रयं दधात्यग्नेः स्तोमं मनामह इत्याह मनुत एवैनमेतानि वा अहां ्र रूपाण्य – [] 26 TS 5.5.6.1 - Padam अग्ने । एति । याहि । वीतये । इति । आह । अह्नत । एव । एनम् । अग्निम् । दूतम् । वृणीमहे । इति । आह । हूत्वा । एव । एनम् ।

वृणीते । अग्निना । अग्निः । समिति । इद्ध्यते । इति । आह ।
समिति । इन्धे । एव । एनम् । अग्निः । वृत्राणि । जङ्घनत् । इति ।
आह । समिद्ध इति सं – इद्धे । एव । अस्मित्र् । इन्द्रियम् ।
दथाति । अग्नेः । स्तोमम् । मनामहे । इति । आह । मनुते । एव ।
एनम् । एतानि । वै । अहाम् । रूपाणि । 26 (50)

TS 5.5.6.2

-न्वहमेवैनं चिनुते ऽवाहां ए रूपाणि रुन्धे ब्रह्मवादिनो वदन्ति

कस्माथ् सत्याद्यातयाम्नीरन्या इष्टका अयातयाम्नी लोकं पृणेत्यैन्द्राग्नी
हि बार्.हस्पत्येति ब्रूयादिन्द्राग्नी च हि देवानां बृहस्पतिश्चा-यातयामानो

उनुचरवती भवत्यजामित्वाया -नुष्टुभाऽनु चरत्यात्मा वै लोकं पृणा

प्राणो ऽनुष्टुप् तस्मात् प्राणः सर्वाण्यङ्गान्यनु चरति ता अस्य

स्ददोहस - [] 27

TS 5.5.6.2 - Padam

अन्वहमित्यनु – अहम् । एव । एनम् । चिनुते । —— । — । — । — । । । । अवेति । अहाम् । रूपाणि । रुन्धे । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म–वादिनः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

वदन्ति । कस्मात् । सत्यात् । यातयाम्नीरिति यात – याम्नीः । अन्याः । इष्टकाः । अयातयाम्नीत्ययात–याम्नी । लोकंपृणेति लोकं – पृणा । इति । ऐन्द्राग्नीत्यैन्द्र-अग्नी । हि । बार्.हस्पत्या । इति । ब्रूयात् । इन्द्राग्नी इतीन्द्र – अग्नी । च । हि । देवानाम् । बृहस्पतिः । च । अयातयामान इत्ययात – यामानः । अनुचरवतीत्यनुचर – वती । भवति । अजामित्वायेत्यजामि–त्वाय । अनुष्टुभेत्यनु – स्तुभा । अन्विति । चरति । आत्मा । वै । लोकंपृणेति लोकं – पृणा । प्राण इति प्र – अनः । । । । । । । । अनुष्टुबित्यनु – स्तुप् । तस्मात् । प्राण इति प्र – अनः । सर्वाणि । अङ्गानि । अन्विति । चरति । ताः । अस्य । सूददोहस इति सूद – दोहसः । 27 (50) TS 5.5.6.3 इत्याह तस्मात् परुषिपरुषि रसः सोम अणिन्ति पृश्नय इत्याहान्नं वै पृश्चन्यन्नमेवाव रुन्धेऽर्को वा अग्निरर्कोऽन्नमन्नमेवाव रुन्धे जन्मन् देवानां विशस्त्रिष्वा रोचने दिव इत्याहेमानेवास्मै लोकान्

TS 5.5.6.3 - Padam

। । । । । । । इति । आह । तस्मात् । परुषिपरुषीति परुषि – परुषि । रसः । अन्नम् । एव । अवेति । रुन्धे । अर्कः । वै । अग्निः । अर्कः । ॥ ॥ । ॥ । । । । । । । । । । । । अन्नम् । अन्नम् । देवानाम् । विशः । त्रिषु । एति । रोचने । दिवः । इति । आह । इमान् । एव । अस्मै । लोकान् । ज्योतिष्मतः । करोति । यः । वै । इष्टकानाम् । प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । वेदं । प्रतीति । एव । तिष्ठति । तया () । देवतया । अङ्गिरस्वत् । ध्रुवा । सीद । इति । आह । एषा । वै । इष्टकानाम् । प्रतिष्ठेति प्रति – स्था । यः । एवम् । वेद । प्रतीति । एव । तिष्ठति ॥ 28 (66)

(रूपाणि – सूददोहस – स्तया – षोडश च) (A6)

TS 5.5.7.1

TS 5.5.7.1 - Padam

सुवर्गायेति सुवः – गाय । वै । एषः । लोकाय । चीयते । यत् ।
अग्निः । वज्रेः । एकादिशिनी । यत् । अग्नौ । एकादिशिनीम् ।

मिनुयात् । वज्रेण । एनम् । सुवर्गादिति सुवः – गात् । लोकात् ।
अन्तः । दद्ध्यात् । यत् । न । मिनुयात् । स्वरुभिरिति स्वरु–भिः ।
पशून् । वीति । अद्ध्येत् । एकयूपमित्येक – यूपम् । मिनोति ।
न । एनम् । वज्रेण । सुवर्गादिति सुवः – गात् । लोकात् ।
अन्तर्दधातीत्यन्तः – दधाति । न । स्वरुभिरिति स्वरु–भिः । पशून् ।
अन्तर्दधातीत्यन्तः – दधाति । न । स्वरुभिरिति स्वरु–भिः । पशून् ।

वीति । अद्ध्यति । वीति । वै । एषः । इन्द्रियेण । वीर्येण । ऋद्ध्यते । यः । अग्निम् । चिन्वन्न् । अधिक्रामतीत्यधि – क्रामति । ऐन्द्रिया । 29 (50)

TS 5.5.7.2

-र्चा ऽऽक्रमणं प्रतीष्टकामुपं दद्ध्यान्नेन्द्रियेण वीर्येण व्यूद्ध्यते

हद्रो वा एष यदग्निस्तस्य तिस्रः शख्याः प्रतीची तिरश्च्यनूची ताभ्यो

वा एष आ वृश्च्यते योऽग्निं चिनुते ऽग्निं चित्वा तिसृधन्वमयाचितं

ब्राह्मणाय दद्यात् ताभ्य एव नमस्करोत्यथो ताभ्य एवाऽऽत्मानं

निष्क्रीणीते यत्ते रुद्र पुरो – [] 30

TS 5.5.7.2 - Padam

ऋचा । आक्रमणमित्या – क्रमणम् । प्रतीति । इष्टकाम् । उपेति । दृद्ध्यात् । न । इन्द्रियेण । वीर्येण । वीर्ति । ऋद्ध्यते । रुद्रः । वै । एषः । यत् । अग्निः । तस्य । तिस्रः । श्रारव्याः । प्रतीची । तिरश्ची । अनूची । ताभ्यः । वै । एषः । एति । वृक्ष्यते । यः । अग्निम् । चित्वा । तिसृधन्विमिति तिसृ – धन्वम् ।

अयोचितम् । ब्राह्मणायं । दृद्यात् । ताभ्यः । एव । नर्मः । करोति । अथो इति । ताभ्यः । एव । आत्मानम् । निरिति । क्रीणीते । यत् । ते । रुद्र । पुरः । 30 (50)

TS 5.5.7.3

रुद्रोत्तराद्धनुस्त – [] 31

TS 5.5.7.3 - Padam

धनुः । तत् । वातः । अन्विति । वातु । ते । तस्मै । ते । रुद्र ।

संविध्सरेणेति सं – वध्सरेण । नमः । करोमि । यत् । ते । रुद्र ।

दक्षिणा । धनुः । तत् । वातः । अन्विति । वातु । ते । तस्मै । ते ।

रुद्र । परिवध्सरेणेति परि – वध्सरेण । नमः । करोमि । यत् । ते ।

रुद्र । पश्चात् । धनुः । तत् । वातः । अन्विति । वातु । ते । तस्मै ।

रुद्र । पश्चात् । धनुः । तत् । वातः । अन्विति । वातु । ते । तस्मै ।

रुद्र । पश्चात् । धनुः । तत् । वातः । अन्विति । वातु । ते । तस्मै ।

TS 5.5.7.4

द्वातो अनु वातु ते तस्मै ते रुद्रेदुवथ्सरेण नमस्करोमि यत्ते रुद्रोपिर धनुस्तद्-वातो अनु वातु ते तस्मै ते रुद्र वथ्सरेण नमस्करोमि रुद्रो वा एष यदग्निः स यथा व्याघ्रः कुद्धस्तिष्ठत्येवं वा एष एतर्.हि सञ्चितमेतैरुप तिष्ठते नमस्कारैरेवैन ् शमयित येऽग्नयः-[] 32

TS 5.5.7.4 - Padam

वातः । अन्विति । वातु । ते । तस्मै । ते । रुद्र ।

इदुवथ्सरेणेतीदु – वथ्सरेण । नमः । करोमि । यत् । ते । रुद्र ।

उपरि । धनुः । तत् । वातः । अन्विति । वातु । ते । तस्मै । ते ।

रुद्र । वथ्सरेण । नमः । करोमि । रुद्रः । वै । एषः । यत् । अग्निः ।

सः । यथा । व्याघ्रः । कुद्धः । तिष्ठति । एवम् । वै । एषः । एतर् है ।

सिञ्चतमिति सं – चितम् । एतैः । उपेति । तिष्ठते । नमस्कारैरिति

नमः –कारैः । एव । एनम् । रामयित । ये । अग्नयः । 32 (50)

पुरीष्याः प्रविष्टाः पृथिवीमन् ।

तेषां त्वमस्युत्तमः प्रणो जीवातवे सुव ॥

आपं त्वाऽग्ने मनसा ऽऽपं त्वाऽग्ने तपसा ऽऽपं त्वाऽग्ने दीक्षया

ऽऽपं त्वाऽग्न उपसद्धिरापं त्वाऽग्ने सुत्ययाऽऽपं त्वाऽग्ने दक्षिणाभिरापं

त्वाऽग्ने ऽवभृथेनापं त्वाऽग्ने वशया ऽऽपं त्वाऽग्ने स्वगाकारेणेत्याहै

() षा वा अग्नेराप्तिस्तयैवैनमाप्नोति ॥ 33

TS 5.5.7.5 - Padam

पुरीष्याः । प्रविष्टा इति प्र – विष्टाः । पृथिवीम् । अनु ॥ तेषाम् । त्वम् । असि । उत्तम इत्युत् – तमः । प्रेति । नः । जीवातवे । सुव ॥ आपम् । त्वा । अग्ने । मनसा । आपम् । त्वा । अग्ने । सुत्यया । जापम् । त्वा । अग्ने । सुत्यया । जापम् । त्वा । अग्ने । सुत्यया । जापम् । त्वा । अग्ने । त्वा । अग्ने । जापम् । त्वा । आपम् ।

त्वा । अग्ने । स्वगाकारेणेति स्वगा – कारेण । इति । आह ()। एषा। वै। अग्नेः। आप्तिः। तया। एव। एनम्। आप्नोति ॥ 33 (58) (ऐन्द्रिया – पुर – उत्तराब्द्वनुस्त– दग्नयं – आहा – ष्टौ च) (A7) TS 5.5.8.1 गायत्रेण पुरस्तादुप तिष्ठते प्राणमेवास्मिन् दधाति बृहद्-रथंतराभ्यां पक्षावोज एवास्मिन् दधात्यृतुस्थायज्ञा-यज्ञियेन पुच्छमृतुष्वेव प्रति तिष्ठति पृष्ठैरुप तिष्ठते तेजो वै पृष्ठानि तेज एवास्मिन् दधाति प्रजापतिरग्निमसृजत सोऽस्माथ् सृष्टः पराङैत् तं वारवन्तीयेना-वारयत तद्-वारवन्तीयस्य वारवन्तीयत्व > २यैतेन २येती अकुरुत तच्छ्यैतस्यं ३यैतत्वं - [] 34

TS 5.5.8.1 - Padam

गायत्रेण । पुरस्तात् । उपेति । तिष्ठते । प्राणमिति प्र – अनम् । एव । अस्मिन्न् । दधाति । बृहद्रथन्तराभ्यामिति बृहत् – रथन्तराभ्याम् । पक्षौ । ओजः । एव । अस्मिन्न् । दधाति । ऋतुस्थायज्ञायज्ञियेन ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

पुच्छम् । ऋतुषुं । एव । प्रतीति । तिष्ठति । पृष्ठैः । उपेति । तिष्ठते । तेजः । वै । पृष्ठानि । तेजः । एव । अस्मिन्न् । दधाति । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । अग्निम् । असृजत । सः । अस्मात् । सृष्टः । पराङ् । ऐत् । तम् । वारवन्तीयेनेति वार – वन्तीयेन । अवारयत । तत् । वारवन्तीयस्येति वार – वन्तीयस्य । वारवन्तीयत्वमिति वारवन्तीय – त्वम् । ३यैतेन । ३येती । अकुरुत । तत् । २यैतस्य । २यैतत्वमिति २यैत – त्वम् । 34 (50) TS 5.5.8.2 ्यद्-वारवन्तीयेनोपतिष्ठते वारयत एवैन ७ २यैतेन २येती कुरुते प्रजापतेर्.हृदयेना-पिपक्षं प्रत्युप तिष्ठते प्रेमाणमेवास्य गच्छति प्राच्या त्वा दिशा सादयामि गायत्रेण छन्दसाऽग्निना देवतयाऽग्नेः शीर्ष्णाग्नेः शिर उप दधामि दक्षिणया त्वा दिशा सादयामि त्रैष्टुभेन छन्दसेन्द्रेण देवतयाऽग्नेः पक्षेणाग्नेः पक्षमुप दधामि प्रतीच्या त्वा दिशा सादयामि – [] 35

TS 5.5.8.2 - Padam

यत् । वारवन्तीयेनेति वार – वन्तीयेन । उपतिष्ठतं इत्युप – तिष्ठते ।

वारयते । एव । एनम् । २यैतेन । २येती । कुरुते । प्रजापतेर्, हृदयेन ।

अपिपक्षमित्यपि – पक्षम् । प्रति । उपेति । तिष्ठते । प्रेमाणम् । एव ।

अस्य । गच्छति । प्राच्या । त्वा । दिशा । सादयामि । गायत्रेण ।

छन्दसा । अग्निना । देवतया । अग्नेः । शीष्णा । अग्नेः । शिरः ।

उपेति । द्धामि । दक्षिणया । त्वा । दिशा । सादयामि । त्रेष्ठभेन ।

छन्दसा । इन्द्रेण । देवतया । अग्नेः । पक्षेण । अग्नेः । पक्षम् ।

उपेति । द्धामि । प्रतीच्या । त्वा । दिशा । सादयामि । त्रेष्ठभेन ।

उपेति । द्धामि । प्रतीच्या । त्वा । दिशा । सादयामि । उठ (५०)

TS 5.5.8.3

जागतेन छन्दसा सिवत्रा देवतयाऽग्नेः पुच्छेनाग्नेः पुच्छमुप

दधाम्युदीच्या त्वा दिशा सादयाम्यानुष्टुभेन छन्दसा मित्रावरुणाभ्यां

देवतयाऽग्नेः पक्षेणाग्नेः पक्षमुप दधाम्यूद्र्ध्वया त्वा दिशा सादयामि

पाङ्केन छन्दसा बृहस्पितना देवतयाऽग्नेः पृष्ठेनाग्नेः पृष्ठमुप दधामि

योऽवा अपात्मानम्गिं चिनुतेऽपात्माऽमुष्मिन् लोके भवित यः

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

सात्मानं चिनुते () सात्माऽमुष्मिन् ँलोके भवत्यात्मेष्टका उप दधात्येष वा अग्नेरात्मा सात्मानमेवाग्निं चिनुते सात्माऽमुष्मिन् लोके भवति य एवं वैद ॥ 36

TS 5.5.8.3 - Padam

जागतेन । छन्दंसा । सवित्रा । देवतया । अग्नेः । पुच्छेन । अग्नेः । पुच्छम् । उपेति । दधामि । उदीच्या । त्वा । दिशा । सादयामि । आनुष्टुभेनेत्यानुं – स्तुभेन । छन्दसा । मित्रावरुणाभ्यामिति मित्रा-वरुणाभ्याम् । देवतया । अग्नेः । पक्षेणं । अग्नेः । पक्षम् । उपेति । दधामि । ऊद्र्धया । त्वा । दिशा । सादयामि । पाङ्केन । छन्दंसा । बृहस्पतिना । देवतया । अग्नेः । पृष्ठेन । अग्नेः । पृष्ठम् । उपेति । दधामि । यः । वै । अपात्मानमित्यपं-आत्मानम् । अग्निम् । चिनुते । अपात्मेत्यपं – आत्मा । अमुष्मिन्न् । लोके । भवति । यः । सात्मानमिति स – आत्मानम् । चिनुते () । सात्मेति स–आत्मा ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

अमुष्मिन्न् । लोके । भवति । आत्मेष्टका इत्यात्म — इष्टकाः । उपेति । द्याति । एषः । वै । अग्नेः । आत्मा । सात्मानमिति स — आत्मानम् । एव । अग्निम् । चिनुते । सात्मेति स — आत्मा । अमुष्मिन्न् । लोके । भवति । यः । एवम् । वेद ॥ 36 (72)

(३वैतत्वं — प्रतीच्या त्वा दिशा सादयामि — यः सात्मानं चिनुते — द्यावि श्रातिश्च) (४८)

TS 5.5.9.1

अग्न उद्धे या त इषुर्युवा नाम तया नो मृड तस्यास्ते नमस्तस्यास्त उप जीवन्तो भूयास्माग्ने दुद्ध्र गह्य कि ्शिल वन्य या त इषुर्युवा नाम तया नो मृड तस्यास्ते नमस्तस्यास्त उप जीवन्तो भूयास्म पञ्च वा एतेऽग्नयो यच्चितय उद्धिरेव नाम प्रथमो दुद्ध्रो [] 37

TS 5.5.9.1 - Padam

अग्ने । उद्ध इत्युद $-\frac{1}{2}$ । या । ते । इषुः । युवा । नाम । तया । $-\frac{1}{2}$ ।

इषुः । युवा । नाम । तया । नः । मृड । तस्याः । ते । नमः ।

तस्याः । ते । उपेति । जीवन्तः । भूयास्म । पञ्च । वै । एते ।

अग्नयः । यत् । चितयः । उद्धिरित्युद – धिः । एव । नाम ।

प्रथमः । दुद्धः । 37 (50)

TS 5.5.9.2

द्वितीयो गह्यस्तृतीयः कि ्शिलश्चतुर्थो वन्यः पञ्चमस्तेभ्यो
यदाहुतीर्न जुहुयादद्ध्वर्युं च यजमानं च प्र दहेयुर्यदेता

यदाहुतीर्ज् जुहुयादद्ध्वर्युं च यजमानं च प्र दहेयुर्यदेता

आहुतीर्जुहोति भागधेयेनैवैनाञ्छमयति नाऽऽ*र्तिमार्च्छत्यद्ध्वर्युर्न

यजमानो वाङ्म आसन् नसोः प्राणोऽक्ष्योश्चक्षुः कर्णयोः श्रोत्रं

वाहुवोर्बल-मूरुवोरोजोऽरिष्टा विश्वान्यङ्गानि तनू- [] 38

TS 5.5.9.2 - Padam

द्वितीयः । गहाः । तृतीयः । कि ्शिलः । चतुर्थः । वन्यः ।
पञ्चमः । तेभ्यः । यत् । आहुतीरित्या – हुतीः । न । जुहुयात् ।
अद्ध्वर्युम् । च । यजमानम् । च । प्रेति । दहेयुः । यत् । एताः ।
जाहुतीरित्या – हुतीः । जुहोति । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । एव ।
आहुतीरित्या – हुतीः । जुहोति । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । एव ।

TS 5.5.9.3

-स्तनुवा मे सह नमस्ते अस्तु मा मा हि एसीरप वा एतस्मात् प्राणाः क्रामित् योऽग्निं चिन्वन्निध क्रामित् वाङ्म आसन् नसोः प्राणा इत्याह प्राणानेवा रऽज्ञमन् धत्ते यो रुद्रो अग्नौ यो अपसु य ओषधीषु यो रुद्रो विश्वा भुवनाऽऽविवेश तस्मै रुद्राय नमो अस्त्वाहुतिभागा वा अन्ये रुद्रा हिवर्भागा – [] 39

TS 5.5.9.3 - Padam

तनुवा । मे । सह । नमः । ते । अस्तु । मा । मा । हिल्सीः ।
अपेति । वै । एतस्मात् । प्राणा इति प्र – अनाः । क्रामन्ति । यः ।
अग्निम् । चिन्वत्र् । अधिक्रामृतीत्यधि – क्रामृति । वाक् । मे ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

आसन्न् । नसोः । प्राण इति प्र – अनः । इति । आह । प्राणानिति प्र – अनान् । एव । आत्मन्न् । धत्ते । यः । रुद्र ः । अग्नौ । यः । अफ्स्वत्यप् – सु । यः । ओषधीषु । यः । रुद्रः । विश्वा । भुवना । ॥ । ॥ । । आविवेशेत्या – विवेश । तस्मै । रुद्राय । नमः । अस्तु । आहुतिभागा इत्याहुति – भागाः । वै । अन्ये । रुद्राः । हविर्भागा इति हविः – भागाः। 39 (50) TS 5.5.9.4

अन्ये शतरुद्रीय एं हुत्वा गावीधुकं चरुमेतेन यजुषा चरमायामिष्टकायां नि दद्ध्याद्-भागधेयेनैवैन 🕹 रामयति तस्य त्वै रातरुद्रीय 🕹 हुतमित्याहुर्यस्यैतदग्नौ क्रियत इति वसवस्त्वा रुद्रैः पुरस्तात् पान्तु पश्चात् पान्तु द्युतानस्त्वा मारुतो मरुद्धिरुत्तरतः पातु – [] 40

TS 5.5.9.4 - Padam

अन्ये । शतरुद्रीयमितिं शत – रुद्रीयम् । हुत्वा । गावीधुकम् । चरुम् । एतेन । यजुषा । चरमायाम् । इष्टकायाम् । नीति । दद्ध्यात् ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

भागधेयेनेति भाग – धेयेन । एव । एनम् । ञ्चामयित । तस्य । तु । वै । ञ्चातरुद्रीयमिति ञ्चात – रुद्रीयम् । हुतम् । इति । आहुः । यस्य । एतत् । अग्नौ । क्रियते । इति । वस्तवः । त्वा । रुद्रैः । पुरस्तात् । पान्तु । पितरः । त्वा । यमराजान् इति यम – राजानः । पितृभिरिति पितृ – भिः । दक्षिणतः । पान्तु । आदित्याः । त्वा । प्यान्तु । विश्वैः । देवैः । पश्चात् । पान्तु । द्युतानः । त्वा । मारुतः । मरुद्धिरिति मरुत् – भिः । उत्तरत इत्युत् – तरतः । पातु । 40 (50)

TS 5.5.9.5 - Padam

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

यत्। एनम्। अतः। प्राचीनम्। प्रोक्षतीति प्र – उक्षति। यथ्। सञ्चितमिति सं – चितम्। आज्येन। प्रोक्षतीति प्र – उक्षति। तेन। पूतः। तेन। मेद्ध्यः। तेन। प्रोक्षति प्र – उक्षितः॥ 41 (32)

(दुध – स्तनू – हिविभीगाः – पातु – द्वात्रिण्शच्च) (A9) TS 5.5.10.1

समीची नामासि प्राची दिक्तस्यास्ते उग्निरधिपति रसितो रिक्षिता यश्चाधिपति र्यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौनो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च नो देष्टि तं वां जंभे दधाम्योजस्विनी नामासि दिक्षणा दिक् तस्यास्त इन्द्रोऽधिपतिः पृदाकुः प्राची नामासि प्रतीची दिक् तस्यास्ते – [] 42

TS 5.5.10.1 - Padam

समीची । नाम । असि । प्राची । दिक् । तस्याः । ते । अग्निः ।
अधिपतिरित्यधि – पतिः । असितः । रक्षिता । यः । च ।
अधिपतिरित्यधि – पतिः । यः । च । गोप्ता । ताभ्याम् । नमः । तौ ।

नः । मृडयताम् । ते । यम् । द्विष्मः । यः । च । नः । द्वेष्टि । तम् । वाम् । जम्भे । द्वामि । ओजस्विनी । नाम । असि । द्विणा । विक् । तस्याः । ते । इन्द्रः । अधिपतिरित्यधि – पतिः । पृदाकुः । प्राची । नाम । असि । प्रतीची । दिक् । तस्याः । ते । 42 (50)

TS 5.5.10.2

सोमोऽधिपतिः स्वजो ऽवस्थावा नामा-स्युदीची दिक् तस्यास्ते
वरुणोऽधिपति-स्तिरश्च राजि-रधिपत्नी नामासि बृहती दिक् तस्यास्ते
बृहस्पति-रधिपतिः श्चित्रो विज्ञानी नामासीयं दिक् तस्यास्ते
यमोऽधिपतिः कल्माष ग्रीवो रक्षिता यश्चाधिपति र्यश्च गोप्ता ताभ्यां
नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च – [] 43

TS 5.5.10.2 - Padam

सोमः । अधिपतिरित्यधि – पतिः । स्वज इति स्व – जः ।

अवस्थावेत्यव – स्थावा । नाम । असि । उदीची । दिक् । तस्याः ।

ते । वरुणः । अधिपतिरित्यधि – पतिः । तिरश्वराजिरिति तिरश्व – राजिः ।

अधिपतिरित्यधि – पतिः । विह्नती । दिक् । तस्याः । ते ।

अधिपत्नीत्यधि – पत्नी । नाम । असि । बृहती । दिक् । तस्याः । ते ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

बृहस्पतिः । अधिपतिरित्यधि – पतिः । श्वित्रः । विश्वानी । नाम ।
असि । इयं । दिक् । तस्याः । ते । यमः । अधिपतिरित्यधि–पतिः ।
कल्माषग्रीव इति कल्माष – ग्रीवः । रक्षिता । यः । च ।
अधिपतिरित्यधि–पतिः । यः । च । गोप्ता । ताभ्याम् । नमः । तौ ।
नः । मृडयताम् । ते । यम् । द्विष्मः । यः । च । 43 (50)

TS 5.5.10.3

नो देष्टि तं वां जंभे दधाम्येता वै देवता अग्निं चित्र रक्षिन्ति ताभ्यो यदाहुतीर्न जुहुयादद्ध्वर्युं च यजमानं च ध्यायेयुर्यदेता जाम्यो यदाहुतीर्न जुहुयादद्ध्वर्युं च यजमानं च ध्यायेयुर्यदेता जाहुतीर्जुहोति भागधेयेनै – वैनाञ्छमयति नाऽऽ * र्तिमार्च्छ त्यद्ध्वर्युर्न विमान्छ विमान

TS 5.5.10.3 - Padam

एताः । आहुतीरित्या – हुतीः । जुहोति । भागधेयेनेति भाग-धेयेन ।

एव । एनान् । शमयति । न । आर्तिम् । एति । ऋच्छति । अद्ध्वर्युः ।

न । यजमानः । हेतयः । नाम । स्थ । तेषाम् । वः । पुरः । गृहाः ।

अग्निः । वः । इषवः । सलिलः । निलिंपा इति नि-लिंपाः । नाम । 44 (50)

TS 5.5.10.4

स्थ तेषां वो दक्षिणा गृहाः पितरो व इषवः सगरो विजिणो नाम स्थातेषां वः पश्चाद् गृहाः स्वप्नो व इषवो गह्नरो ऽवस्थावानो नाम स्थातेषां व उत्तराद् गृहा आपो व इषवः समुद्रो—ऽधिपतयो नाम स्थातेषां व उत्तराद् गृहा आपो व इषवः समुद्रो—ऽधिपतयो नाम स्थातेषां व उपरि गृहा वर्.षं व इषवोऽवस्वान् क्रव्या नाम स्थापार्त्थिवा—स्तेषां व इह गृहा— [] 45

TS 5.5.10.4 - Padam

स्थ । तेषाम् । वः । दक्षिणा । गृहाः । पितरः । वः । इषवः ।

ा । । । ।

सगरः । वज्रिणः । नाम । स्थ । तेषाम् । वः । पश्चात् । गृहाः ।

सवप्नः । वः । इषवः । गह्वरः । अवस्थावान् इत्यव – स्थावानः ।

नाम । स्थ । तेषाम् । वः । उत्तरादित्युत् – त्रात् । गृहाः । आपः ।

गृहाः । 45 (50)

TS 5.5.10.5

अन्नं व इषवो उनिमिषो वातनामं तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे दधामि हुतादो वा अन्ये देवा । अहुतादोऽन्ये तानिनिचिदेवोभयान् प्रीणाति दद्ध्ना मधुमिश्रेणैता आहुतीर्जुहोति भागधेयेनैवैनान् प्रीणात्यथो खल्वाहुरिष्टका वै देवा । अहुताद इत्य – [] 46

TS 5.5.10.5 - Padam

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

अन्ये। तान्। अग्निचिदित्यग्नि – चित्। एव। उभयान्। प्रीणाति। दद्ध्ना। मधुमिश्रेणेति मधु – मिश्रेण। एताः। आहुतीरित्या–हुतीः। जुहोति। भागधेयेनेति भाग – धेयेन। एव। एनान्। प्रीणाति। अथो इति। खलु। आहुः। इष्टकाः। वै। देवाः। अहुताद इत्यहुत – अदः। इति। 46 (50)

TS 5.5.10.6

-नुपरिक्रामं जुहोत्यपरिवर्गमेवैनान् प्रीणातीम स्तन्मूर्जस्वन्तं धयापां प्रप्यातमग्ने सिरिस्य मद्ध्ये । उथ्सं जुषस्व मधुमन्तमूर्व समुद्रिय र सदनमा विश्वस्व ॥ यो वा अग्निं प्रयुज्य न विमुञ्चित यथाऽश्वी युक्तोऽविमुच्यमानः सुद्ध्यन् पराभवत्येवमस्याग्निः परा भवति तं पराभवन्तं यजमानोऽनु परा भवति सोऽग्निं चित्वा लूक्षो [] 47

TS 5.5.10.6 - Padam

अनुपरिक्राममित्यनु – परिक्रामम् । जुहोति । ---- । अपरिवर्गमित्यपरि – वर्गम् । एव । एनान् । प्रीणाति । इमम् ।

स्तनम् । ऊर्जस्वन्तम् । ध्य । अपाम् । प्रप्यातमिति प्र-प्यातम् ।
अग्ने । स्रिरस्य । मद्ध्ये ॥ उथ्सम् । जुषस्व । मधुमन्तमिति

मधु-मन्तम् । ऊर्व । स्मुद्रियम् । सदनम् । एति । विशस्व ॥ यः ।
वै । अग्निम् । प्रयुज्येति प्र – युज्य । न । विमुञ्चतीति

वि – मुञ्चति । यथा । अश्वः । युक्तः । अविमुञ्चतीति

इत्यवि – मुच्यमानः । क्षुद्ध्यन्त् । प्राभवतीति परा – भवति ।
एवम् । अस्य । अग्निः । परेति । भवति । तम् । प्राभवन्तमिति

परा – भवन्तम् । यजमानः । अनु । परेति । भवति । सः ।

अग्निम् । चित्वा । लूक्षः । 47 (50)

TS 5.5.10.7

भवतीम स्तनमूर्जस्वन्तं धयापामित्याज्यस्य पूर्णा स्रुचं जुहोत्येष वा अग्नेर्विमोको विमुच्यैवास्मा अन्नमपि दधाति तस्मादाहुर्यश्चैवं वैद यश्च न सुधाय ह वै वाजी सुहितो दधातीत्यग्निर्वाव वाजी तमेव तत् प्रीणाति स एनं प्रीतः प्रीणाति वसीयान् भवति ()॥ 48

TS 5.5.10.7 - Padam

॥ । भवति । इमम् । स्तनम् । ऊर्जस्वन्तम् । धय । अपाम् । इति । । आज्यस्य । पूर्णाम् । स्रुचम् । जुहोति । एषः । वै । अग्नेः । विमोक । इति वि – मोकः । विमुच्येति वि – मुच्य । एव । अस्मै । अन्नम् । । अपीति । दधाति । तस्मात् । आहुः । यः । च । एवम् । वेद । यः । च । न । सुधायमिति सु – धायम् । ह । वै । वाजी । सुहित इति सु – हितः । दधाति । इति । अग्निः । वाव । वाजी । तम् । एव । तत् । प्रीणाति । सः । एनम् । प्रीतः । प्रीणाति । वर्सीयान् । भवति () ॥ **४८ (50)** *(प्रतीची दिकस्यास्ते-द्विष्मी यश्च-*निलिम्पा ना-मे ह गृहा-इति-लूक्षो-वसीयान् भवति) (A10) TS 5.5.11.1 इन्द्राय राज्ञे सूकरो वरुणाय राज्ञे कृष्णो यमाय राज्ञ ऋश्य ऋषभाय राज्ञे गवयः शार्द्रलाय राज्ञे गौरः पुरुषराजाय मर्कटः क्षिप्रश्येनस्य वर्तिका नीलङ्गोः क्रिमिः सोमस्य राज्ञः कुलुङ्गः सिन्धोः शि ्शुमारों हिमवतो हस्ती ॥ **49**

TS 5.5.11.1 - Padam

______, (इन्द्राय राज्ञे – ऽष्टावि*्*ञातिः) (A11)

TS 5.5.12.1

TS 5.5.12.1 - Padam

मयुः । प्राजापत्य इति प्राजा – पत्यः । ऊलः । हलीक्ष्णः । - - - -वृषद्यशः । ते । धातुः । सरस्वत्यै । शारिः । श्येता ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्ररुनः
```

पुरुषवागिति पुरुष-वाक् । सरस्वते । शुकः । श्येतः । पुरुषवागिति । पुरुष-वाक् । आरण्यः । अजः । नुकुलः । शका । ते । पौष्णाः । वाचे । क्रौञ्चः ॥ 50 (23)

(मयु – स्त्रयोविण्श्रातिः) (४१२)

TS 5.5.13.1

दिग्भ्यश्चेक्रवाकः ॥ 51

TS 5.5.13.1 - Padam

अपाम् । नप्ते । जुषः । नाकः । मकरः । कुलीकयः । ते ।

। । । । । ।
अकूपारस्य । वाचे । पैङ्गराज इति पैङ्ग-राजः । भगाय । कुषीतकः ।
आती । वाहसः । दर्विदा । ते । वायव्याः । दिग्भ्य इति दिक्-भ्यः ।

चक्रवाकः ॥ 51 (19)

(अपा – मेकान्नविध्शातिः) (A13)

```
TS 5.5.14.1
बलायाजगर आखुः सृजया शयण्डंकस्ते मैत्रा मृत्यवेऽिसतो
ग ।
मन्यवे स्वजः कुंभीनसः पुष्करसादो लोहिताहिस्ते त्वाष्ट्राः
प्रतिश्रुत्कायै वाहसः ॥ 52
TS 5.5.14.1 - Padam
बलाय । अजगरः । आखुः । सृजया । शयण्डंकः । ते । मैत्राः ।
मृत्यवे । असितः । मन्यवे । स्वज इति स्व – जः । कुंभीनस इति
कुंभी - नसः । पुष्करसाद इति पुष्कर - सादः । लोहिताहिरिति
लोहित-अहिः । ते । त्वाष्ट्राः । प्रतिश्रुत्काया इति प्रति – श्रुत्कायै ।
वाहसः ॥ 52 (18)
(बलाया - ष्टादश) (A14)
TS 5.5.15.1
पुरुषमृगश्चन्द्रमसे गोधा कालका दार्वाघाटस्ते वनस्पतीनामेण्यहे
कृष्णो रात्रियै पिकः क्ष्विङ्का नीलंशीर्ष्णी तेऽर्यम्णे धातुः
कत्कटः ॥ 53
```

TS 5.5.15.1 - Padam

पुरुषमृग इति पुरुष – मृगः । चन्द्रमसे । गोधा । कालका । दार्वाघाट इति दारु–आघातः । ते । वनस्पतीनाम् । एणी । अहे । कृष्णः । गित्रयै । पिकः । क्ष्विङ्काः । नीलशीष्णीति नील – शीर्ष्णी । ते । अर्यम्णे । धातुः । कत्कटः ॥ 53 (18)

TS 5.5.16.1

सौरी बलाकश्यों मयूरः श्येनस्ते गन्धर्वाणां वसूनां कपिञ्जलो नित्री गेहित् कुण्डृणाची गोलित्तका ता अफ्सरसा– मरण्याय स्मरः ॥ 54

TS 5.5.16.1 - Padam

```
TS 5.5.17.1
पृषतो वैश्वदेवः पित्वो न्यङ्कः कशस्तेऽनुमत्या अन्यवापोऽद्रधमासानां
ग ।
मासां कश्यपः क्वयिः कुटरुर्दात्यौहस्ते सिनीवाल्यै बृहस्पतये
शित्पुटः ॥ 55
TS 5.5.17.1 - Padam
पृषतः । वैश्वदेव इति वैश्व – देवः । पित्वः । न्यङ्कः । कशः । ते ।
अनुमत्या इत्यनु – मत्यै । अन्यवाप इत्यन्य – वापः ।
– । – – – । । ।
अद्र्धमासानामित्यद्र्ध – मासानाम् । मासाम् । कञ्यपः । क्वयिः ।
व ।
कुटरुः । दात्यौहः । ते । सिनीवाल्यै । बृहस्पतये ।
शित्पुटः ॥ 55 (18)
(पृषतो– ऽष्टादश) (A17)
TS 5.5.18.1
शका भौमी पान्त्रः कशो मान्थीलवस्ते पितृणामृतूनां जहका
सँवथ्सराय लोपा कपोत उलूकः शशस्ते नैर्ऋताः कृकवाकुः
सावित्रः ॥ 56
```

TS 5.5.18.1 - Padam

शका। भौमी। पान्त्रः। कशः। मान्धीलवः। ते। पितृणाम्।
त्राका। भौमी। पान्त्रः। कशः। मान्धीलवः। ते। पितृणाम्।
त्रितृनाम्। जहका। स्वध्सरायेति सं–वध्सराय। लोपा। कपोतः।
त्रुकः। शशः। ते। नैर्.ऋता इति नैः – ऋताः। कृकवाकुः।

सावित्रः ॥ 56 (18)

(शका – ऽष्टादश) (A18)

TS 5.5.19.1

TS 5.5.19.1 - Padam

TS 5.5.20.1

श्वावित् ॥ 58

TS 5.5.20.1 - Padam

अलजः । आन्तरिक्षः । उद्रः । मदुः । प्लवः । ते । अपाम् । - ॥ अदित्यै । ह्र्यस्माचिरिति ह्र्यं – साचिः । इन्द्राण्यै । कीर्.शा । गृधः । शितिकक्षीति शिति – कक्षी । वाद्र्ष्णणसः । ते । दिव्याः । - ॥ ॥ विद्र्षाणसः । ते । दिव्याः । - ॥ ॥ विद्रिते श्र – वित् ॥ 58 (18) - ॥ । - ॥ । - ॥ । - ॥ । - ॥ । - ॥ । - ॥ (अलजौ – ऽष्टादशः) (A20)

TS 5.5.21.1

TS 5.5.21.1 - Padam

सुपर्ण इति सु – पूर्णः । पार्जन्यः । हुल्सः । वृकः । वृषदल्शः । ते । ऐन्द्राः । अपाम् । उदः । अर्यम्णे । लोपाशः । सिल्हः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः
```

नकुलः । व्याघः । ते । महेन्द्रायेति महा — इन्द्राय । कामाय । परस्वान् ॥ **59 (18)**(स्पर्णी — ऽष्टादश) (A21)

TS 5.5.22.1

TS 5.5.22.1 - Padam

TS 5.5.23.1 अश्वस्तूपरो गोमृगस्ते प्राजापत्या आग्नेयौ कृष्णग्रीवौ त्वाष्ट्रौ लोमशसक्थौ शितिपृष्ठौ बार्.हस्पत्यौ धात्रे पृषोदरः सौर्यो बलक्षः पेत्वः ॥ 61 **TS 5.5.23.1 - Padam** अश्वः । तूपरः । गोमृग इति गो – मृगः । ते । प्राजापत्या इति प्राजा – पत्याः । आग्नेयौ । कृष्णग्रीवाविति कृष्ण – ग्रीवौ । त्वाष्ट्रौ । लोमशसक्थाविति लोमश – सक्थौ । शितिपृष्ठाविति शिति – पृष्ठौ । बार्.हस्पत्यौ । धात्रे । पृषोदर इति पृष – उदरः । सौर्यः । बलक्षः । पेत्वः ॥ 61 (16) (अश्वः – षोड्यः) (A23) TS 5.5.24.1 अग्नयेऽनीकवते रोहिताञ्जिरनड्वानधोरामौ सावित्रौ पौष्णौ रजतनाभी वैश्वदेवौ पिशङ्गौ तूपरौ मारुतः कल्माष आग्नेयः कृष्णोऽजः सारस्वती मेषी वारुणः कृष्ण एकंशितिपात् पेत्वः ॥ 62

TS 5.5.24.1 - Padam

अग्नये । अनीकवत इत्यनीक-वते । रोहिताञ्जिरिति
रोहित-अञ्जिः । अन्ड्वान् । अधोरामावित्यधः - रामौ । सावित्रौ ।
पौष्णौ । रजतनाभी इति रजत - नाभी । वैश्वदेवाविति वैश्व-देवौ ।
पिशङ्गौ । तूपरौ । मारुतः । कल्माषः । आग्नेयः । कृष्णः । अजः ।
सारस्वती । मेषी । वारुणः । कृष्णः । एकिशितिपादित्येक-शितिपात् ।
पेत्वः ॥ 62 (22)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 24 Anuvaakams:(यदेकेन — प्रजापतिः प्रेणाऽनु — यजुषा — ऽऽपो — विश्वकर्मा —
ऽग्न आ याहि — सुवर्गाय वज्रो — गायत्रेणा — ग्न उदधे — समीची
— न्द्राय — मयु — रपां — बलाय — पुरुषमृगः — सौरी — पृषतः —
शक्ता — रुरु — सुपूर्ण — आग्नेयो — ऽश्वो —
ऽग्नयेऽनीकवते — चतुर्वि्शतिः)

 Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :

 ।
 ।

 (यदेकेन – स पापीया – नेतद्वा अग्ने – धनुस्तद् –

 ।
 ।

 ।
 ।

 देवास्त्वेन्द्रज्येष्ठा – अपां नप्त्रे – ऽश्वस्तूपरो – द्विषष्टिः)

First and Last Padam of Fifth Prasnam of 5th Kandam । (यदेके - नैकशितिपात् पेत्वः)

> । ॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमकाण्डे

पञ्चमः प्रश्नः समाप्तः ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 5, Prasanam 5 (TS 5.5)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	7	338
Anuvakam 2	7	340
Anuvakam 3	3	174
Anuvakam 4	4	218
Anuvakam 5	4	203
Anuvakam 6	3	166
Anuvakam 7	5	258
Anuvakam 8	3	172
Anuvakam 9	5	232
Anuvakam 10	7	350
Anuvakam 11	1	28
Anuvakam 12	1	23
Anuvakam 13	1	19
Anuvakam 14	1	18
Anuvakam 15	1	18
Anuvakam 16	1	18
Anuvakam 17	1	18
Anuvakam 18	1	18
Anuvakam 19	1	20
Anuvakam 20	1	18
Anuvakam 21	1	18
Anuvakam 22	1	22
Anuvakam 23	1	16
Anuvakam 24	1	22
Total →	62	2727

Notes:

- 1. Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- 2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in